

Utbildningsinspektion i Christian 4:s Gymnasium

Gymnasieskola

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Christian 4:s Gymnasium den 28 februari – 2 mars 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden, nämligen skolans uppdrag att främja elevernas lärande, kunskapsuppdraget, att överföra grundläggande värden, demokratiuppdraget, samt rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning och hur skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i sammanfattningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Christian 4:s Gymnasium, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerad på annat sätt har använts.

I Christian 4:s Gymnasium intervjuades rektorerna samt representanter för personal och elever. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga program och årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Christian 4:s Gymnasium	Antal elever
Gymnasieskola	842

Källa: Kristianstads kommun

Utbildningen vid Christian 4:s Gymnasium omfattar tre nationella program, estetiska programmet (ES), medieprogrammet (MP) och samhällsvetenskapsprogrammet (SP). Dessutom finns individuella programmet (IV) och en neuropsykiatrisk stödenhet (ISPEC) för elever med ett neuropsykiatriskt funktionshinder.

Skolan ingår i skolområde åtta tillsammans med Milnergymnasiet och Söderportgymnasiet. Området leds av en skolchef.

Personalen är organiserad i åtta arbetslag. Arbetslagen har samordnare som leder lagens arbete och planering. Som stöd för lärare och elever finns ett elevvårdsteam som består av 2,5 tjänster specialpedagog, en speciallärare, två kuratorer, två studie- och yrkesvägledare samt en skolsköterska.

Ledningsresursen är två rektorer på 1,8 tjänster, del av två administrativa chefer, skolchef, rektor för IV samt samordnande rektor.

Lokalmässigt är skolan uppdelad på flera byggnader och eleverna har ibland att förflytta sig ganska långt mellan olika undervisningspass.

Helhetsbedömning

Inspektörerna vill särskilt framhålla det goda arbetsklimatet på skolan. Närheten mellan personal och elever är påtaglig och elevernas inflytande över utbildningen är gott. Intervjuade elever betonar närheten till lärarna som en viktig faktor. Inspektörerna bedömer att utbildningen vid Christian 4:s gymnasium i huvudsak är av god kvalitet. Skolan når överlag goda resultat och arbetsklimatet är gott. Den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet och elevernas möjligheter att få stöd är goda och varierade. Andelen utbildade lärare är mycket hög. Särskilt avseende tillgång till utbildning finns emellertid förbättringar att göra.

Kunskaper

Skolan har resultat som väl överensstämmer med resultaten i riket. I ett avseende finns emellertid problem. Resultaten i matematik är svaga. En stor andel (cirka 30 procent) av eleverna klarade 2006 inte betyget Godkänd eller högre på det nationella provet i Matematik A. I Matematik B var motsvarande andel 45 procent. Ett stort arbete har lagts ner på att förbättra måluppfyllelsen. Olika pedagogiska grepp har prövats såsom koncentrationsläsning och mindre grupper. Extra undervisningstimmor och specialpedagogiskt stöd med individuellt upplägg har visat sig mest effektivt. Genom dessa åtgärder lyckas man ge eleverna möjligheter att klara kursmålen innan de avslutar sin utbildning, men skolan arbetar nu med att förändra matematikundervisningen och attityder till matematik för att eleverna inte ska hamna i situationen där en kurs inte klarats av och särskild prövning är enda utvägen. Specialpedagogerna har där ett viktigt uppdrag gentemot skolans lärare. Inspektörerna bedömer att arbetet med måluppfyllelsen i matematik bör fortsätta och intensifieras.

Intervjuade elever ger vidare bilden av en skola med stora valmöjligheter. Både teoretiska och mer praktiska kurser finns i utbudet. Kurserna erbjuds emellertid i ett och samma paket och inspektörerna bedömer att strukturen där bör bli tydligare så att det klart framgår hur utrymmet för valbara kurser respektive individuella val erbjuds. Denna otydlighet finns också avseende svenska som andraspråk. Det är inte alltid klart om en elev har svenska eller svenska som andraspråk och inspektörerna bedömer att detta måste tydliggöras så att eleven vet vilken kurs som kommer att betygssättas. Vidare är utbudet av lokala kurser inte i enlighet med författningarnas krav. Kurser i elevdemokrati har läroplansmål som kursmål. Läroplansmålen ska genomsyra hela utbildningen och inte behandlas i en kurs. Betygskriterierna för de lokala kurserna omfattar ibland kriterier som inte mäter elevens kunskaper utan sådant som närvaro, intresse och att uppgifter lämnas in vid bestämd tid. Inspektörerna bedömer att de lokala kurserna måste ses över så att de överensstämmer med kraven i gymnasieförordningen.

Eleverna på det individuella programmet läser i första hand behörighetsgivande ämnen, men det förekommer också att elever läser andra grundskoleämnen för att höja sitt meritvärde och komma in på det nationella program de önskar. Möjligheten att läsa naturorienterande ämnen är dock mycket begränsad. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över ämnesutbudet på det individuella programmet.

Elever i behov av särskilt stöd har möjlighet att få detta i olika former. Specialpedagogerna samarbetar med undervisande lärare för att stötta eleverna i samtliga ämnen. Det finns också öppen läxhjälp på fasta tider. Elevvårdsteamet är aktivt och har ett tydligt mandat på skolan.

På skolan finns också en neuropsykiatrisk stödenhet (ISPEC) med 33 elever. Knappt hälften av eleverna är inskrivna på individuellt program för att läsa upp sina grundskolebetyg i en personaltät och lugn miljö. Övriga läser nationellt program på den gymnasieskola i kommunen där programmet finns. Eleverna får då stöd av elevassistenter från ISPEC på den aktuella skolan. Eleverna på nationellt program erbjuds också vid behov att läsa in kärnämnen i ISPEC egna lokaler.

Utvecklingssamtal genomförs enligt kraven utom på individuella programmet, där elever med tydliga mål och framgång i studierna inte alltid erbjuds samtal. I enkätundersökningen som genomförs i hela kommunen med årskurs 2-elever uttrycker emellertid eleverna att de inte är nöjda med innehållet i utvecklingssamtalen. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att rutinerna att erbjuda utvecklingssamtal varje termin gäller samtliga program och elever och vill påpeka vikten av att höja kvaliteten i samtalen.

Det pågår aktiva diskussioner kring bedömning och betygssättning. Skolan har genomfört studiedagar med kriteriediskussioner för likvärdig betygssättning. Betygskonferenserna har återupprättats för att hålla diskussionen levande. Det genomförs också gemensamma träffar med lärare från andra kommuner.

Schemamässigt ställer de spridda lokalerna ibland till problem, men detta löses på ett tillfredsställande sätt även om intervjuade lärare menar att man inte alltid kan ta de pedagogiska hänsyn i schemalaggningsen som vore önskvärt. Schemat blir inte det pedagogiska verktyg som det skulle kunna vara.

Normer och värden

Inspektörerna vill särskilt framhålla det goda arbetsklimatet på skolan. Närheten mellan personal och elever är påtaglig och elevernas inflytande över utbildningen är gott. Intervjuade lärare betonar närheten till lärarna som en viktig faktor för trivsel och trygghet. Eleverna menar också att de utspridda lokalerna inte är något större problem utan att de trivs med att gå i en skola inne i staden och att eventuella nackdelar med förflyttning mellan lokalerna är underordnade fördelarna med skolan.

Värdegrundsarbetet på skolan är aktivt. Rektorererna uttrycker stort förtroende för lärarkårens förhållningssätt och deras arbete med att överföra samhällets värderingar till eleverna. Arbetet med att ta fram en likabehandlingsplan uppfattas som ett arbete med att dokumentera något som redan fanns på skolan. Intervjuade elev- och personalrepresentanter menar att skolan är känd för sitt toleranta förhållningssätt. Elever som under grundskoletiden varit utsatta söker sig till Christian 4:s Gymnasium av detta skäl. Valet av skola blir överordnat val av program. I den grupp som tagit fram planen har också elever deltagit och detta har upplevts som mycket positivt både av elever och personal. Implementeringsarbetet har kommit igång väl utom på individuella programmet, där planen fortfarande är okänd bland eleverna. Inspektörerna bedömer att det bör säkerställas att arbetet med att implementera likabehandlingsplanen sker på samtliga program. Vidare uppfyller inte likabehandlingsplanen lagens krav avseende prioriterade områden för året. Likabehandlingsplanens innehåll och struktur behandlas i kommunrapporten, då detta arbete vid inspektionstillfället inte var delegerat till rektorerna och styrelsen för skolan har ansvar för detta.

Ledning och kvalitetsarbete

Skolans lärare har god utbildning. Endast en lärare saknar pedagogisk utbildning, men är i övrigt mycket väl meriterad. För att möta svårigheten att hitta pedagogiskt utbildade karaktärsämneslärare till ES och MP har skolan erbjudit så kallad SÅL-utbildning (särskild lärarutbildning).

Skolans rektorer har god förtrogenhet med verksamheten. Elever och lärare menar att de har nära till sina rektorer och tror också att de har god kännedom om verksamheten. Rektorerna menar att ansvaret för verksamhetens utveckling ser annorlunda ut på Christian 4:s Gymnasium än på många andra skolor. Med de kreativa program och den kreativa lärarkår som finns på skolan saknas inte utvecklingstankar, utan rektorernas uppgift blir ofta att styra upp projektidéerna så att de blir genomförbara och håller sig inom ramarna för uppdraget.

Skolans kvalitetsarbete omfattar bland annat elevenkäter, kursutvärderingar och djupintervjuer med elever, lärare och föräldrar. Befattningshavare med eget ansvar såsom skolsköterska och kurator lämnar också underlag till skolans kvalitetsredovisning. Centralt i kommunen genomförs vartannat år en elevenkät med alla elever i årskurs 2 liksom en medarbetarenkät med all personal. Den kvalitetsredovisning som upprättats på skolan uppfyller kraven i förordningen och är upprättad i samverkan med eleverna.

Brister som måste åtgärdas och förbättringsbehov

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan har lokala kurser som inte till innehåll och nivå är förenliga med gällande regler (2 kap. 14 § gymnasieförordningen).
- I lokala kurser finns andra betygskriterier än elevernas kunskaper (7 kap. 4 § gymnasieförordningen).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Arbetet med att förbättra måluppfyllelsen i matematik bör utvecklas.
- Skolan bör säkerställa att rutinerna för utvecklingssamtal omfattar samtliga program och elever.
- Skolan bör säkerställa att implementeringen av likabehandlingsplanen även gäller individuella programmet.
- Skolan bör tydligare redovisa för eleverna vilka kurser som är valbara kurser och vilka som är individuella val.
- Skolan bör förbättra organiseringen av svenska som andraspråk. Det ska vara tydligt för eleven vilken kurs han/hon går och vilken kurs som kommer att betygssättas.
- Skolan bör se över de lokala kurserna så att de har ett relevant innehåll och håller relevant nivå.

Bedömningar

1. Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

<p>Inspektionen bedömer här</p> <p>Genomströmning i utbildningen</p> <p>Slutbetyg/samlade betygsdokument</p> <p>Behörighet till högskolan</p> <p>Resultat på nationella ämnesprov</p> <p>Differenser mellan program/skolor</p> <p>Könsrelaterade betygsskillnader</p>	<p>Bedömning</p> <p>Kunskapsresultaten är i väsentliga delar goda förutom avseende:</p> <p>Resultat på nationella ämnesprov</p> <p>30 procent av eleverna fick betyget Icke Godkänd på nationellt prov i kursen Matematik A och 45 procent av eleverna fick betyget icke godkänd på nationellt prov i Matematik B.</p> <p>En hög andel elever når inte betyget Godkänd i ämnet matematik.</p>
--	---

1.2 Genomförande av utbildningen

<p>Inspektionen bedömer här</p> <p>Utgångspunkter för utbildningen</p> <p>Elevernas inflytande över lärandet</p> <p>Demokratiska arbetsformer</p> <p>Samverkan</p> <p>Elevernas kännedom om skolans kunskapsuppdrag</p> <p>Individuell studieplanering</p>	<p>Bedömning</p> <p>Kvaliteten i genomförandet av utbildningen är god.</p>
---	---

1.3 Anpassning av verksamheten och särskilt stöd

<p>Inspektionen bedömer här</p> <p>Individanpassning av lärandet</p> <p>Särskilt stöd, åtgärdsprogram</p> <p>Individuellt program</p>	<p>Bedömning</p> <p>Kravet på anpassning av verksamheten och särskilt stöd till elever i behov av detta uppfylls väl.</p>
--	--

1.4 Kunskapsuppföljning och kommunikation av resultat

<p>Inspektionen bedömer här Uppföljning av resultat Kommunikation av utvecklingsbehov och resultat</p>	<p>Bedömning Kraven på kunskapsuppföljning och kommunikation av resultat uppfylls i väsentliga delar förutom avseende:</p> <p>Kommunikation av resultat Minst en gång per termin ska rektorn se till att eleven ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).</p> <p>Rutinerna för utvecklingssamtal brister avseende eleverna på det individuella programmet. Utvecklingssamtal prioriteras där för de elever som har svårigheter i sina studier, medan elever med tydliga mål och framgång i studierna inte alltid erbjuds utvecklingssamtal.</p> <p>Skolan bör säkerställa att rutinerna för utvecklingssamtal omfattar samtliga program och elever.</p>
---	--

1.5 Bedömning och betygssättning

<p>Inspektionen bedömer här Kunskapsbedömning Underlag för betygssättning Betygssättning Betygskriterier för skolans lokala kurser</p>	<p>Bedömning Skolan har rutiner för bedömning och betygssättning förutom avseende:</p> <p>Betygskriterier för skolans lokala kurser Betygskriterierna ska precisera vilka kunskaper enligt kursplanen som krävs för att eleven ska få något av betygen Godkänd, Väl godkänd respektive Mycket väl godkänd.</p> <p>Förutom kunskapskrav finns i betygskriterierna för skolans lokala kurser närvaro, intresse och inlämning av arbetsuppgifter i tid.</p> <p>Inspektörerna bedömer att betygskriterierna för skolans lokala kurser inte ska innehålla andra kriterier än elevernas kunskaper.</p>
---	--

2. Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

<p>Inspektionen bedömer här Personalens förhållnings-sätt Värdegrundsarbetet Ordningsregler Likabehandlingsplan</p>	<p>Bedömning Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden är gott förutom avseende:</p> <p>Värdegrundsarbetet Barn och elever ska känna till likabehandlingsplanen och vara förtrogna med det arbete som bedrivs på skolan.</p> <p>Eleverna på det individuella programmet känner inte till likabehandlingsplanen.</p> <p>Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att implementeringen av likabehandlingsplanen även gäller individuella programmet.</p>
--	---

3. Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Personalens utbildning och kompetensutveckling

<p>Inspektionen bedömer här Personalens utbildning Personalens insikter i de föreskrifter som styr utbildningen Personalens kompetensutveckling</p>	<p>Bedömning Personalens utbildning, kompetensutveckling och systemkunskap är god.</p>
---	--

3.2 Rektors ansvar

<p>Inspektionen bedömer här Rektors förtrogenhet Rektors ansvar för verksamhetens utveckling Rektors beslutsfattande</p>	<p>Bedömning Rektoreernas förtrogenhet med verksamheten, ansvar för verksamhetens utveckling och beslutsfattande uppfyller författningarnas krav.</p>
--	---

3.3 Tillgång till utbildning

<p>Inspektionen bedömer här</p> <p>Tillgång till utbildning</p> <p>Undervisningstid</p> <p>Valmöjligheter</p> <p>Lokal utformning av utbildningen</p> <p>Studie - och yrkesorientering</p> <p>Avgiftsfri utbildning</p>	<p>Bedömning</p> <p>Kravet på lika tillgång till utbildning uppfylls i väsentliga delar förutom avseende:</p> <p>Valmöjligheter</p> <p>Som individuellt val ska eleverna erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen samt de nationellt fastställda kurserna svenska C och idrott och hälsa B (för de elever som påbörjat utbildningen före höstterminen 2007). Styrelsen för skolan beslutar om vilka valbara kurser som ska erbjudas inom respektive nationellt program. Obligatoriskt valbara kurser ska erbjudas inom utrymmet för valbara kurser.</p> <p>På skolan erbjuds individuella val och valbara kurser i ett valpaket och eleverna är inte medvetna om skillnaden.</p> <p>Inspektörerna bedömer att skolan tydligare behöver strukturera valet av individuella val och valbara kurser.</p> <p>En elev som har ett annat språk än svenska som modersmål får läsa svenska som andraspråk som kärnämne i stället för svenska om eleven behöver och önskar det. En sådan elev kan läsa svenska inom ramen för sitt individuella val.</p> <p>Skolans organisation av svenska som andraspråk är otydlig. Det är inte alltid klart för eleven vilken kurs som kommer att betygssättas.</p> <p>Inspektörerna bedömer elever med annat språk än svenska som modersmål ska ges möjlighet att läsa svenska som andraspråk i stället för eller utöver svenska.</p> <p>Lokal utformning av utbildningen</p> <p>En lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan. I de fall en kursplan för en lokal kurs är avsedd att tillämpas inom ett nationellt program ska den vara förenlig med de nationellt fastställda programmålen.</p> <p>Skolan har lokala kurser i elevdemokrati. Kurser kan inte genomföras kring läroplansmål. Dessa mål ska genomsyra hela utbildningen</p> <p>Inspektörerna bedömer att lokala kurser bör ha relevant innehåll och bör hålla relevant nivå.</p>
--	--

3.4 Kvalitetsarbete

Inspektionen bedömer här Systematiskt kvalitetsarbete Kvalitetsredovisning	Bedömning Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning uppfyller författningarnas krav.
---	---

Lund 2008-01-22

Barbro Nässén

Sven Abrahamsson

Ann-Sofi Ericson